

Ο ΠΕΡΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΕΚΜΗΡΙΩΝ ΣΕ ΠΟΙΝΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ
ΔΙΑΔΙΚΑΣΤΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ 2019

Ασκώντας τις εξουσίες που του παρέχονται από το Άρθρο 163 του Συντάγματος, το άρθρο 17 του περί Απονομής της Δικαιοσύνης (Ποικίλοι Διατάξεις) Νόμου του 1964 έως το 2015 και το άρθρο 176 του περί Ποινικής Δικονομίας Νόμου (ΚΕΦ. 155), το Ανώτατο Δικαστήριο εκδίδει τον ακόλουθο Διαδικαστικό Κανονισμό:

Άρθρο 163 του
Συντάγματος

33 του 1964
35 του 1975
72 του 1977
59 του 1981
3 του 1987
158 του 1988
109 του 1991
132(I) του 2015

ΚΕΦ. 155

93 του 1972
2 του 1975
12 του 1975
41 του 1978
162 του 1989
142 του 1991
9(I) του 1992
10(I) του 1996
ΑΝΑΚ.3374
89(I) του 1997
54(I) του 1998
96(I) του 1998
14(I) του 2001
185(I) του 2003
219(I) του 2004
57(I) του 2007
9(I) του 2009
111(I) του 2011
165(I) του 2011
7(I) του 2012
21(I) του 2012
160(I) του 2012
23(I) του 2013
16(I) του 2014
42(I) του 2014
186(I) του 2014
110(I) του 2018
129(I) του 2018

Προοίμιο

Ο παρών Διαδικαστικός Κανονισμός θα αναφέρεται ως ο περί Διαχείρισης Τεκμηρίων σε Ποινικές Διαδικασίες Διαδικαστικός Κανονισμός του 2019.

Ερμηνεία

1. Για σκοπούς του παρόντος Διαδικαστικού Κανονισμού, εκτός αν από το κείμενο προκύπτει άλλη έννοια, οι όροι που ακολουθούν θα έχουν την έννοια που τους αποδίδεται πιο κάτω:

«Αστυνομία» σημαίνει την Αστυνομία Κύπρου

«Δικαστήριο» σημαίνει οποιοδήποτε Δικαστήριο το οποίο ασκεί ποινική δικαιοδοσία

«Δικαστής» σημαίνει οποιοδήποτε Δικαστή ο οποίος ασκεί ποινική δικαιοδοσία

«έγγραφο» έχει την έννοια που αποδίδεται στον περί Αποδείξεως Νόμο (ΚΕΦ. 9)
«εκρηκτική ύλη» έχει την έννοια που της δίνεται στον περί Εκρηκτικών Υλών Νόμο (ΚΕΦ. 54)
«επικίνδυνες ουσίες και/ή μείγματα» έχουν την έννοια που τους δίνεται στον περί Χημικών Ουσιών Νόμο του 2010
«καταθέτης» σημαίνει τον μάρτυρα σε ποινική διαδικασία ο οποίος καταθέτει αντικείμενο το οποίο σημειώνεται ως τεκμήριο
«Λειτουργός Φύλαξης Τεκμηρίων» σημαίνει τον Πρωτοκολλητή και/ή οποιονδήποτε άλλο Λειτουργό στον οποίο ανατίθεται η ευθύνη φύλαξης και διαχείρισης των τεκμηρίων
«ναρκωτικές ουσίες» σημαίνει οποιαδήποτε ουσία ή προϊόν εκάστοτε καθοριζόμενον εις το Μέρος I, II και III των περί Ναρκωτικών Φαρμάκων και Ψυχοτρόπων Ουσιών Νόμων του 1977
«ποινική διαδικασία» και συναφείς εκφράσεις σημαίνουν οποιαδήποτε διαδικασία η οποία εγείρεται ενώπιον Δικαστηρίου εναντίον οποιουδήποτε προσώπου προς τιμωρία του για ποινικό αδίκημα που διαπράχθηκε κατά παράβαση οποιουδήποτε νομοθετήματος συμπεριλαμβανομένης και της διαδικασίας εφέσεως
"πρώτη ύλη" έχει την έννοια που της δίνεται στον περί Εκρηκτικών Υλών Νόμο (ΚΕΦ. 54)
«Πρωτοκολλητήριο» σημαίνει Πρωτοκολλητήριο Ποινικών υποθέσεων
«Πρωτοκολλητής» σημαίνει το λειτουργό στον οποίο ανατίθενται καθήκοντα Πρωτοκολλητή σε Πρωτοκολλητήριο ποινικών υποθέσεων
«πυροβόλο όπλο» έχει την έννοια που του δίνεται στον περί Πυροβόλων και Μη Πυροβόλων Όπλων Νόμο του 2004
«πυρομαχικό» έχει την έννοια που του δίνεται στον περί Εκρηκτικών Υλών Νόμο (ΚΕΦ. 54)
"πυροτέχνημα" έχει την έννοια που του δίνεται στον περί Εκρηκτικών Υλών Νόμο (ΚΕΦ. 54)
«τεκμήριο» σημαίνει οποιοδήποτε αντικείμενο ή έγγραφο που σχετίζεται με αδίκημα το οποίο κατατίθεται σε δικαστική διαδικασία και σημειώνεται ως τέτοιο από το Δικαστήριο.

Κατάθεση τεκμηρίων στο Δικαστήριο

Εξουσίες Δικαστηρίου

2. (1) Το Δικαστήριο εξετάζει τη φύση των τεκμηρίων καθώς και τον τρόπο φύλαξης αυτών, όπως αυτά θα εκτεθούν από τον καταθέτη, σύμφωνα με τον Κανονισμό 3 του παρόντος Διαδικαστικού Κανονισμού και δίδει οδηγίες για το εάν η φύλαξη του τεκμηρίου θα ανατεθεί στον Λειτουργό Φύλαξης Τεκμηρίων ή θα παραμείνει στη φύλαξη της Αστυνομίας. Εάν λόγω της φύσης του τεκμηρίου, η φύλαξη του στις αποθήκες φύλαξης τεκμηρίων εμπεριέχει κινδύνους, το Δικαστήριο δίδει οδηγίες, αφού λάβει τη γνώμη του Λειτουργού Φύλαξης Τεκμηρίων.

(2) Νοείται ότι σε κάθε περίπτωση, το Δικαστήριο δύναται να ζητήσει περισσότερες πληροφορίες από τον καταθέτη αναφορικά με τη φύση και τον τρόπο φύλαξης τεκμηρίων.

Ευθύνη Καταθέτη

3. Ο καταθέτης έχει την ευθύνη όπως, κατά την κατάθεση του τεκμηρίου, περιγράψει στο Δικαστήριο τη φύση του τεκμηρίου, την επικινδυνότητα και τον τρόπο φύλαξης αυτού.
4. (1) Στις περιπτώσεις του Κανονισμού 18 (2) όπου το Δικαστήριο κρίνει ότι τεκμήριο δεν δύναται να φυλαχθεί στις αποθήκες τεκμηρίων του Δικαστηρίου, την ευθύνη για τη φύλαξη και τη μεταφορά του από και προς στο Δικαστήριο, όποτε αυτό κρίνεται ως αναγκαίο, έχει η Αστυνομία.

(2) Όπου τεκμήριο δε δύναται να φυλαχθεί από το Δικαστήριο κατατίθενται φωτογραφίες αυτού, οι οποίες αφού επιθεωρηθούν από τους διαδίκους, καταχωρούνται στο φάκελο της διαδικασίας. Οι διάδικοι αναφέρουν αν ενίστανται ή

όχι στην κατάθεση των φωτογραφιών και το Δικαστήριο αφού ακούσει τους διαδίκους αποφασίζει επί τούτου.

Νοείται ότι η υπεράσπιση έχει δικαίωμα επιθεώρησης και εξέτασης οποιουδήποτε τέτοιου τεκμηρίου που δεν παρουσιάζεται στο Δικαστήριο, σύμφωνα με όρους και οδηγίες που δύνανται να θέσει το Δικαστήριο.

5. (1) Ο καταθέτης, πριν από την προσκόμιση αντικειμένου που εμπίπτει στις κατηγορίες που αναφέρονται στον Κανονισμό 18 (2) του παρόντος Διαδικαστικού Κανονισμού στο Δικαστήριο, με σκοπό την κατάθεση αυτού ως τεκμήριο, σημειώνει το αντικείμενο με ανεξίτηλη και αδιάβροχη σήμανση στην οποία γίνεται περιγραφή του αντικειμένου και ένδειξη της επικινδυνότητας αυτού. Σε περίπτωση αντικειμένων υψηλού βαθμού επικινδυνότητας, η σήμανση θα φέρει κόκκινο χρώμα.

(2) Κάθε τεκμήριο που κατατίθεται στο Δικαστήριο, πρέπει να τοποθετείται από τον καταθέτη σε κατάλληλη σφραγισμένη συσκευασία.

Ευθύνη Λειτουργού Φύλαξης Τεκμηρίων

6. Ο Λειτουργός Φύλαξης Τεκμηρίων, όπου κρίνει αναγκαίο ή εφόσον του ζητηθεί από το Δικαστήριο, πληροφορεί το Δικαστήριο για το κατά πόσο τεκμήριο δύνανται να φυλαχθεί στις αποθήκες του Δικαστηρίου ή όχι.

Διαχείριση Τεκμηρίων

Μητρώο

7. (1) Κάθε Λειτουργός Φύλαξης Τεκμηρίων τηρεί μητρώο τεκμηρίων σε χειρόγραφο και/ή ηλεκτρονική μορφή. Στο μητρώο αναγράφεται ο αύξων αριθμός τεκμηρίου, ο αριθμός υπόθεσης, η ημερομηνία κατάθεσης του τεκμηρίου στο Δικαστήριο, το όνομα του καταθέτη, η περιγραφή του τεκμηρίου, ο χώρος φύλαξης, οι διακινήσεις του τεκμηρίου, η ημερομηνία παράδοσης και οποιοδήποτε άλλο στοιχείο ο εκάστοτε Λειτουργός Φύλαξης Τεκμηρίων κρίνει ως απαραίτητο να περιλαμβάνεται.

(2) Ο Λειτουργός Φύλαξης Τεκμηρίων μεριμνά να κρατά ασφαλές αντίγραφο του ηλεκτρονικού μητρώου, εάν υπάρχει, σε εξωτερικό χώρο αποθήκευσης / σκληρό δίσκο.

Μεταφορά τεκμηρίων στο Δικαστήριο

8. Τεκμήρια τα οποία κρίθηκε ότι δε δύνανται να φυλαχθούν στο Δικαστήριο ως τον Κανονισμό 2 του παρόντος Διαδικαστικού Κανονισμού, δεν μεταφέρονται σε κάθε δικάσιμο της υπόθεσης παρά μόνο εάν δοθούν οδηγίες από το Δικαστήριο περί τούτου. Εν πάση περιπτώσει, η περιττή διακίνηση τεκμηρίων πρέπει να αποφεύγεται.

Αποθήκες Φύλαξης Τεκμηρίων

9. Πρόσβαση στις αποθήκες φύλαξης τεκμηρίων έχει ο Λειτουργός Φύλαξης Τεκμηρίων.

10. (1) Κάθε Δικαστήριο διαθέτει τις αναγκαίες αποθήκες για τη φύλαξη των τεκμηρίων οι οποίες τελούν υπό συνθήκες ασφαλούς φύλαξης καθ' όλους τους χρόνους.

(2) Οι αποθήκες αυτές δεν δύνανται να είναι λιγότερες από τρεις (3).

(3) Η κάθε αποθήκη θα διαμορφώνεται κατάλληλα αναλόγως των υλικών που θα αποθηκεύονται σε αυτή. Οδηγίες για τη σωστή διαμόρφωση του χώρου (υλικά, καλωδιώσεις, εξαερισμός, πυρανίχνευση, πυρασφάλεια, συναγερμός, αισθητήρες κτλ.) δίδονται από τις αρμόδιες αρχές της Δημοκρατίας.

11. Στις αποθήκες φύλαξης τεκμηρίων πρέπει να υπάρχουν εγκαταστημένα κλειστά

κυκλώματα παρακολούθησης τόσο εντός όσο και περιμετρικά των αποθηκών καθώς επίσης και συστήματα συναγερμού.

12. Στις αποθήκες φύλαξης τεκμηρίων τηρείται σύστημα αρχειοθέτησης τεκμηρίων με τρόπο που ο κάθε Λειτουργός Φύλαξης Τεκμηρίων βρίσκει ευχερέστερο.
13. Σε κάθε αποθήκη φυλάττονται τα τεκμήρια αναλόγως του είδους.
 - (1) Επικίνδυνες ουσίες και/ή μείγματα που κατηγοριοποιούνται ως χημικές, τοξικές, εύφλεκτες ή άλλως πως αποθηκεύονται σε ξεχωριστή αποθήκη.
 - (2) Ναρκωτικές ουσίες αποθηκεύονται σε ξεχωριστή αποθήκη.
 - (3) Γενική αποθήκη φύλαξης τεκμηρίων.
14. Οι αρμόδιες αρχές της Δημοκρατίας οφείλουν να προβαίνουν σε ελέγχους των αποθηκών φύλαξης τεκμηρίων ανά τακτά χρονικά διαστήματα που, σε κάθε περίπτωση, δεν θα υπερβαίνουν το ένα (1) έτος.

Λειτουργός Φύλαξης Τεκμηρίων: Εκπαίδευση / Εξοπλισμός / Μέσα Ατομικής Προστασίας

15. Ο Λειτουργός Φύλαξης Τεκμηρίων λαμβάνει την απαραίτητη εκπαίδευση για το χειρισμό επικίνδυνων τεκμηρίων.
16. Στον Λειτουργό Φύλαξης Τεκμηρίων παρέχονται όλα τα απαραίτητα μέσα ατομικής προστασίας ως προνοείται από τους περί Ασφάλειας και Υγείας Νόμους και Κανονισμούς.
17. Ο Λειτουργός Φύλαξης Τεκμηρίων ενημερώνει τον άμεσα προϊστάμενο του για προβλήματα που σχετίζονται με τις αποθήκες φύλαξης τεκμηρίων και εισηγείται τα κατάλληλα μέτρα που πρέπει να ληφθούν.

Κατηγορίες Τεκμηρίων

18. (1) Τα ακόλουθα τεκμήρια δεν δύνανται να παρουσιάζονται ούτε να φυλάσσονται στο Δικαστήριο καθ' οποιοδήποτε τρόπο και χρόνο:
 - (α) Εκρηκτικές ύλες,
 - (β) Ναρκωτικές ουσίες που χαρακτηρίζονται ως χημικές - τοξικές από το Γενικό Χημείο του Κράτους και/ή χρήζουν εξειδικευμένου χειρισμού
 - (γ) Ουσίες που χαρακτηρίζονται ως ραδιενεργές
 - (δ) Ζωντανά ζώα
 - (ε) Μεγάλα σε μέγεθος τεκμήρια τα οποία λόγω του όγκου τους καταλαμβάνουν μεγάλο χώρο αποθήκευσης ή δεν χωρούν στις αποθήκες φύλαξης τεκμηρίων. Το Δικαστήριο αφού λάβει την γνώμη του Λειτουργού Φύλαξης Τεκμηρίων δύναται να καθορίζει τη δυνατότητα φύλαξης τους.

Νοείται ότι ο καταθέτης στις ανωτέρω περιπτώσεις υπό (1) προσκομίζει και καταθέτει φωτογραφίες των αντικειμένων οι οποίες σημειώνονται ως τεκμήρια.

- (2) Τα ακόλουθα τεκμήρια παρουσιάζονται και φυλάττονται στο Δικαστήριο με τους εξής περιορισμούς:
 - (α) Πυροβόλα όπλα, πυρομαχικά, πυροτεχνήματα, πρώτες ύλες και πυρίτιδα σε ποσοστό ασφαλείας το οποίο θα καθορίζεται από το Δικαστήριο.
 - (β) Ναρκωτικές ουσίες άλλες από εκείνες που καθορίζονται στο υπό (1) (β) σε ποσοστό ασφαλείας το οποίο θα καθορίζεται από το Δικαστήριο.

(γ) Επικίνδυνες ουσίες και/ή μείγματα σε ποσοστό ασφαλείας που θα καθορισθεί από το Δικαστήριο στην παρουσία του Λειτουργού Φύλαξης Τεκμηρίων αφού διευκρινιστεί από τον καταθέτη η επικινδυνότητα και η μέθοδος φύλαξης αυτών.

(δ) Νεκρά ζώα, θηράματα και αντικείμενα που υπόκεινται σε γρήγορη φθορά, εφόσον κριθεί ότι η φύλαξη τους δεν είναι εφικτή από το Δικαστήριο, επιστρέφονται στον καταθέτη ή διατάσσεται η καταστροφή τους από το Δικαστήριο.

Νοείται ότι στις περιπτώσεις υπό 2 (α) μέχρι και (δ) το Δικαστήριο δύναται, εάν το κρίνει αναγκαίο, να λάβει τη γνώμη του Λειτουργού Φύλαξης Τεκμηρίων.

19. Έγγραφα, ψηφιακοί δίσκοι και φωτογραφίες δύναται να αποθηκεύονται εντός του φακέλου της δικογραφίας, εκτός εάν το Δικαστήριο ή ο Λειτουργός Φύλαξης Τεκμηρίων κρίνουν ότι πρέπει να αποθηκευτούν είτε σε αποθήκη φύλαξης τεκμηρίων είτε σε χρηματοκιβώτιο.
20. Χαρτονομίσματα και τιμαλφή αποθηκεύονται σε χρηματοκιβώτιο που βρίσκεται ασφαλισμένο σε χώρο όπου δεν υπάρχει πρόσβαση στο κοινό.

Περάτωση Ποινικής Διαδικασίας

21. Κατά τον χρόνο έκδοσης της απόφασης του Κακουργιοδικείου ή του Επαρχιακού Δικαστηρίου, το Δικαστήριο αποφασίζει την φύλαξη ή καταστροφή ή διάθεση ή επιστροφή των τεκμηρίων στα αρμόδια Τμήματα, Αρχές, Υπηρεσίες ή πρόσωπα.
22. Ο Λειτουργός Φύλαξης Τεκμηρίων μετά την παρέλευση του χρόνου καταχώρισης έφεσης ή μετά την περάτωση της έφεσης έχει ευθύνη για συμμόρφωση με τις οδηγίες του Δικαστηρίου στο μέρος που αφορά τα τεκμήρια.
23. Σε περίπτωση που οποιοδήποτε τεκμήριο δεν έχει αναζητηθεί ή παραληφθεί εντός εύλογου χρόνου από την πάροδο της προθεσμίας καταχώρισης έφεσης ή από την ημερομηνία περάτωσης της έφεσης, ο Λειτουργός Φύλαξης Τεκμηρίων δύναται κατόπιν αιτήματος του στο Δικαστήριο, να ζητήσει οδηγίες αναφορικά με τον περαιτέρω χειρισμό τους.
24. Κατά την επιστροφή των τεκμηρίων εκδίδεται επίσημη απόδειξη παραλαβής από τον Λειτουργό Φύλαξης Τεκμηρίων προς τον παραλήπτη η οποία θα υπογράφεται από τους προαναφερόμενους.

Εκδόθηκε από το Ανώτατο Δικαστήριο στις 17 Σεπτεμβρίου 2019 και τίθεται σε ισχύ από την ημερομηνία δημοσίευσης του στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας

Μ. Μ. ΝΙΚΟΛΑΤΟΣ, Πρόεδρος Ανωτάτου Δικαστηρίου

ΣΤ. ΝΑΘΑΝΑΗΛ)
Κ. ΠΑΜΠΑΛΛΗΣ)
Π. ΠΑΝΑΓΗ)
Λ. ΠΑΡΠΑΡΙΝΟΣ)
Δ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΟΥ)
Μ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ) Δικαστές Ανωτάτου Δικαστηρίου
Α. ΛΙΑΤΣΟΣ)
Κ. ΣΤΑΜΑΤΙΟΥ)
Γ. ΓΙΑΣΕΜΗ)
Τ. ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ)
Τ. ΨΑΡΑ-ΜΙΛΤΙΑΔΟΥ)
Α. ΠΟΥΓΙΟΥΡΟΥ)